

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інформаційних технологій, обліку та фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

Олександр КОВАЛЬЧУК

05.05.2026 р., протокол № 4

ПРОГРАМА

комплексного вступного випробування за фахом
для здобуття освітнього ступеня магістр
зі спеціальності D1 «Облік і оподаткування»

Житомир – 2026

Укладачі: *Малюга Наталія Михайлівна* – д.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Гайдучок Тетяна Станіславівна – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Суліменко Лариса Антонівна – к.е.н., професор, професор кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Микитюк Валерій Мар'янович – д.е.н., професор, професор кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Ярмолюк Олена Феліксівна – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Савченко Наталія Миколаївна – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Рекомендовано кафедрою бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту (протокол № 12 від 14 квітня 2026 р).

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
1. Перелік тем з дисципліни «Фінансовий облік за НП(С)БО».....	5
Рекомендована література з дисципліни «Фінансовий облік за НП(С)БО».....	7
2. Перелік тем з дисципліни «Управлінський облік».....	10
Рекомендована література з дисципліни «Управлінський облік».....	11
3. Перелік тем з дисципліни «Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО».....	12
Рекомендована література з дисципліни «Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО».....	13
4. Перелік тем з дисципліни «Оподаткування».....	14
Рекомендована література з дисципліни «Оподаткування».....	16
5. Перелік тем з дисципліни «Фінансовий аналіз».....	18
Рекомендована література з дисципліни «Фінансовий аналіз».....	19
6. Перелік тем з дисципліни «Бюджетна та податкова система».....	20
Рекомендована література з дисципліни «Бюджетна та податкова система».....	23
7. Перелік тем з дисципліни «Фінанси підприємств».....	24
Рекомендована література з дисципліни «Фінанси підприємств».....	25
8. Перелік тем з дисципліни «Банківська справа та страхування».....	27
Рекомендована література з дисципліни «Банківська справа та страхування».....	29
Порядок проведення та оцінювання результатів комплексного вступного випробування за фахом.....	31

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма комплексного вступного випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, магістра (ОКР спеціаліста) галузі знань D «Управління та адміністрування» за спеціальністю D1 «Облік і оподаткування» освітньої програми «Облік і оподаткування», розроблена відповідно до Положення про приймальну комісію Поліського національного університету, затвердженого Вченою радою Поліського національного університету (далі – Університет) (протокол № 7) від 29.12. 2020 р та введеного в дію наказом Університету від 29.12. 2020 р. № 297 і Програми предметного тесту з обліку та фінансів єдиного фахового вступного випробування, що затверджена наказом МОН України від 11.02. 2022 р. № 154.

Програма фахового іспиту включає матеріали з наступних дисциплін:

1. Фінансовий облік за НП(С)БО
2. Управлінський облік
3. Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО
4. Оподаткування
5. Фінансовий аналіз
6. Бюджетна та податкова система
7. Фінанси підприємств
8. Банківська справа та страхування

Метою комплексного вступного випробування є з'ясування рівня теоретичних знань та практичних навичок вступників, яких вони набули під час навчання за освітнім ступенем бакалавра та формування рейтингового списку і конкурсного відбору вступників на навчання для здобуття ступеня магістра спеціальності D1 «Облік і оподаткування» в межах ліцензованого обсягу.

Головним завданням проведення фахового вступного випробування є оцінка знань програмного матеріалу дисциплін професійної підготовки та вміння використовувати набуті знання.

Програма комплексного іспиту складається з пояснювальної записки, змісту завдань з навчальних дисциплін, критеріїв оцінювання результатів фахового іспиту, списку рекомендованих джерел.

1. ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ЗА НП(С)БО»

Тема 1. Загальнотеоретичні основи фінансового обліку

Сутність та завдання фінансового обліку. Характеристика видів обліку. Предмет та об'єкти фінансового обліку. Метод фінансового обліку (сутність та складові елементи: документація, інвентаризація, оцінка, калькуляція, рахунки, подвійний запис, баланс, звітність). Облікова політика підприємства.

Тема 2. Облік грошових коштів

Облік готівки в касі підприємства. Документальне оформлення касових операцій. Аналітичний і синтетичний облік касових операцій. Облік грошових коштів на рахунках в банках. Порядок відкриття рахунку в банку. Виписка банку, її зміст, структура, порядок одержання та обробки. Відображення руху грошових коштів в системі рахунків бухгалтерського обліку.

Тема 3. Облік дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів.

Облік довгострокової дебіторської заборгованості. Облік поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. Порядок визначення та облік резерву сумнівних боргів. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з підзвітними особами. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з різними дебіторами.

Тема 4. Облік основних засобів, інших необоротних матеріальних та нематеріальних активів

Облік основних засобів. Документування операцій з надходження основних засобів. Аналітичний та синтетичний облік надходження основних засобів. Методи нарахування та облік амортизації основних засобів. Документування господарських операцій з обліку вибуття основних засобів. Облік інших необоротних матеріальних активів. Облік нематеріальних активів.

Тема 5. Облік фінансових інвестицій

Облік довгострокових фінансових інвестицій. Аналітичний облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік фінансових інвестицій, що надають право власності. Відображення дострокових фінансових інвестицій за справедливою вартістю, за методом участі в капіталі, за амортизованою собівартістю та за собівартістю з урахуванням зменшення корисності. Облік поточних фінансових інвестицій. Документування господарських операцій з обліку поточних фінансових інвестицій. Аналітичний облік короткострокових

фінансових інвестицій. Синтетичний облік короткострокових фінансових інвестицій.

Тема 6. Облік запасів

Методи оцінки запасів у разі їх вибуття: ідентифікованої собівартості, середньозваженої собівартості, ФІФО, нормативних затрат, ціни продажу. Облік виробничих запасів. Аналітичний облік виробничих запасів. Організація та порядок складського обліку виробничих запасів. Організація та порядок ведення аналітичного та синтетичного обліку виробничих запасів у бухгалтерії. Відображення операцій з руху виробничих запасів на рахунках бухгалтерського обліку. Облік товарів.

Тема 7. Облік витрат виробництва та виходу продукції

Облік витрат основного виробництва та собівартості випуску готової продукції (робіт, послуг). Аналітичний облік витрат основного виробництва. Синтетичний облік прямих виробничих витрат. Зведений облік витрат на виробництво. Облік готової продукції. Порядок формування первісної вартості готової продукції. Порядок організації аналітичного обліку готової продукції. Облік оприбуткування готової продукції. Порядок здійснення складського обліку готової продукції. Синтетичний облік готової продукції.

Тема 8. Облік довгострокових зобов'язань

Поняття та класифікація кредитів. Облік довгострокових кредитів банків. Документування операцій з обліку довгострокових кредитів банків. Відображення операцій з обліку довгострокових кредитів на рахунках бухгалтерського обліку. Облік цільового фінансування.

Тема 9. Облік поточних зобов'язань

Облік короткострокових кредитів банків. Облік поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з оплати праці. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом (ПДВ, податок на прибуток, ПДФО, військовий збір). Облік поточних зобов'язань за розрахунками зі страхування (ЄСВ).

Тема 10. Облік доходів, витрат і фінансових результатів

Визнання та класифікація доходів і витрат. Поняття та класифікація доходів. Облік доходів за видами діяльності. Загальна характеристика рахунків з обліку витрат. Облік витрат діяльності підприємства. Облік фінансових результатів діяльності. Документування операцій з обліку фінансових результатів.

Характеристика субрахунків з обліку фінансових результатів. Відображення операцій з обліку фінансових результатів на рахунках бухгалтерського обліку.

Тема 11. Облік власного капіталу

Облік зареєстрованого та неоплаченого капіталу. Порядок формування та зміни зареєстрованого капіталу. Документування операцій з обліку формування та змін статутного капіталу. Відображення операцій з обліку формування та змін зареєстрованого (пайового) капіталу на рахунках бухгалтерського обліку. Порядок створення резервного капіталу. Аналітичний облік резервного капіталу. Синтетичний облік резервного капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).

**РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ЗА НП(С)БО»**

Нормативно-правова

1. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг : Постанова Правління НБУ від 29 лип. 2022 р. № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 ; станом на 29.07.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

3. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку : затв. наказом Міністерства фінансів України від 29 груд. 2000 р. № 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text>

4. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : наказ М-ва фінансів України від 28 берез. 2013 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

5. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576.

6. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576.

7. Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>

8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 лист. 1999 р. № 291.
URL: <http://www.minfin.gov.ua/control/publish>

9. Податковий кодекс України : Закон від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

10. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : Постанова Правління НБУ від 12 груд. 2017 р. № 148.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#n19>

11. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : затв. наказом Міністерства фінансів України від 24 трав. 1995 р. № 88.
URL: <http://www.minfin.gov.ua/control/publish>

12. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : затв. наказом Міністерства фінансів України від 02 верес. 2014 р. № 879.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

13. Порядок подання фінансової звітності : постанова КМУ від 28 лют. 2000 р. №419. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text>.

14. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

16. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2473. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

17. Про офіційну статистику: Закон України від 16 серпня 2022 року №2524-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>

18. Про платіжні послуги : Закон України від 30 черв. 2021 р. № 1591.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>

19. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. № 435.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/435-15>

Базова

1. Фінансовий облік активів: навч. посіб. : у 2 ч. / Гайдучок Т., Вітер С., Дем'янишина О., Ареп'єва О. Житомир :Поліський нац. ун-т, 2024. Ч. I. 356 с.

2. Фінансовий облік активів : навч. посіб. : у 2 ч. Ч. II. / Тетяна Гайдучок,

Світлана Вітер, Олеся Дем'янишина, Олена Ареп'єва ; МОН України, Поліський нац. ун-т, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Вінниця : ДВ ТВОРИ, 2025. 462 с.

3. Бабіч В. В., Сагова С. В. Фінансовий облік (облік активів) : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2016. 282 с.

4. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підруч. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с.

5. Бухгалтерський облік (для необлікових спеціальностей) : навч. посіб. / Ю. Ю. Мороз, Т. С. Гайдучок, О. М. Дмитренко. Житомир : Рута, 2022. 256 с.

6. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / В. М. Соколов, І. А. Косата, Т. В. Розіт тощо; за ред. В. М. Соколова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 222 с.

7. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 520 с.

8. Височан О. С., Височан О. О. Фінансовий облік : навч. посіб. / 2-ге вид., перероб. і допов. Львів : Сорока Т. Б., 2017. 450 с.

9. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 288 с.

10. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посіб. Київ : НУХТ, 2012. 335 с.

11. Зеленко С. В. Фінансовий облік 1 : конспект лекцій для студ. спец. 071 «Облік і оподаткування» денної і заоч. форм навч. Луцьк : Луцький НТУ, 2016. 92 с.

12. Іщенко Я. П., Подолянчук О. А., Коваль Н. І. Фінансовий облік - 1 : підруч. Вінниця : ВНАУ, 2020. 496 с.

13. Канцір І. А., Старко І. Є., Антонійчук М. М. Фінансовий облік : теоретичні та прикладні аспекти : навч. посіб. Львів : Растр-7, 2017. 292 с.

14. Карпенко В. В., Успенко В. І. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Харків : Лідер, 2016. 609 с.

15. Кузнецова С. О., Чернікова І. Б. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. Харків : Видавництво «Лідер». 2016. 318 с.

16. Лень В. С. Управлінський облік : підручник. 2-е вид., випр. Київ: Каравела, 2017. 260 с

17. Лисиченко О. О., Атамас П. Й., Атамас О. П. Фінансовий облік : навч.

посіб. Київ : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 356 с

18. Митна діяльність в Україні: організація та облікове забезпечення. Вип. 1. Організація митної діяльності в Україні, її роль в розвитку бізнесу та облікове забезпечення : посібник / Ю. Ю. Мороз, Ю. С. Цал-Цалко, Т. С. Гайдучок, Н. І. Цегельник. Житомир : Рута, 2020. 136 с.

19. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. С. О. Кузнецова. Харків : Видавництво Іванченко І. С., 2019. 226 с.

20. План рахунків бухгалтерського обліку у визначеннях та схемах : навчально-наочний посібник / Ю. С. Цаль-Цалко, Ю. Ю. Мороз, Т. С. Гайдучок [та ін.] Житомир : Рута, 2019. 212 с.

21. План рахунків бухгалтерського обліку: характеристика об'єктів спостереження та інші бухгалтерські корисності / Укл. Н.М. Малюга, О.Ф. Ярмолюк, Р.О. Савченко, Н.М. Савченко; за заг. ред. Н.М. Малюги. – Житомир : Поліський національний університет, 2024. 80 с.

22. Плиса В. Й., Плиса З. П. Бухгалтерський облік : навч. посіб. для студентів ЗВО. Київ : Каравела, 2019. 560 с.

23. Фінансовий облік : конспект лекцій / укладачі: М. Ю. Абрамчук, Ю. Г. Гуменна, І. В. Тютюнник, П. М. Рубанов. Суми : Сумський державний університет, 2018. 395 с.

24. Фінансовий облік : навч. посіб. / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 616 с.

25. Фінансовий облік : підруч. / [Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь та ін.] ; Терноп. нац. екон. ун-т.; 4-те вид., допов. та перероб. Тернопіль : ТНЕУ, 2023. 488 с.

26. Фінасовий облік - 1 (у схемах і таблицях). Частина – 1 : навч. посіб./ [М.Т. Теловата, О.В. Петраковська]; за заг. ред. М.Т. Теловатої. Київ : Інтердрук, 2019. 217 с.

27. Чудовець В. В. Фінансовий облік 2 : конспект лекцій для бакалаврів спец. 071 «Облік і оподаткування» денної та заоч. форм навч. Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2016. 72 с.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

Тема 1. Сутність управлінського обліку

Управлінський облік в системі управління діяльністю підприємства. Сутність, функції та принципи управлінського обліку. Мета та завдання

управлінського обліку. Становлення і розвиток управлінського обліку. Предмет, об'єкти та метод управлінського обліку. Порівняльна характеристика управлінського та фінансового обліку. Організація управлінського обліку.

Тема 2. Класифікація і аналіз поведінки витрат

Мета та підходи до класифікації витрат. Класифікація витрат для цілей: оцінки запасів і визначення фінансового результату (витрати на продукцію і витрати періоду, прямі і непрямі витрати, основні і накладні витрати), прийняття управлінських рішень (змінні і постійні витрати, релевантні і нерелевантні витрати, дійсні, альтернативні і диференціальні витрати), контролю (контрольовані і неконтрольовані витрати). Аналіз поведінки витрат. Змінні і постійні витрати, умовно-змінні і умовно-постійні витрати.

Тема 3. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат

Сутність собівартості та калькулювання собівартості продукції. Види собівартості. Види калькуляцій. Принципи та завдання калькулювання. Об'єкти калькулювання та методика складання калькуляцій. Методи калькулювання. Порядок віднесення матеріальних витрат до собівартості.

Тема 4. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності і прибутку (CVP-аналіз)

Мета і методи CVP-аналізу. Розрахунок і інтерпретація точки беззбитковості в натуральних одиницях і вартісному вимірі для одного виду продукту (товару, роботи, послуги). Розрахунок і інтерпретація обсягу діяльності в натуральних одиницях і вартісному вимірі для отримання цільового прибутку для одного виду продукту (товару, роботи, послуги).

Тема 5. Бюджетування на підприємстві

Сутність бюджетування, його організація на підприємстві. Види і послідовність складання бюджетів. Зміст операційних і фінансових бюджетів і порядок їх складання (бюджет продаж, бюджет виробництва, бюджет використання матеріалів і закупівель, бюджет заробітної плати, бюджет загальнопромислових витрат, бюджет адміністративних і збутових витрат, бюджет руху грошових коштів, бюджет інвестицій).

Тема 6. Облік витрат за центрами відповідальності

Сутність центрів відповідальності. Види центрів відповідальності: центри витрат, центри прибутку і центри інвестицій. Оцінка ефективності результатів діяльності підрозділів за допомогою показників «рентабельність інвестицій» (ROI) і «залишковий дохід».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

1. Гладій І. О. Управлінська звітність : навч. посіб. / І. О. Гладій, О. М. Дзюба, Л. А. Майстер. Вінниця : РВВ ВТЕІ КНТЕУ, 2019. 260 с.
2. Голов С. Ф. Управлінський облік : підручник. Київ : Центр учбової літератури. 2023. 534 с.
3. Гуцаленко Л. В. та ін. Управлінський облік : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 370 с.
4. Ленъ В. С. Управлінський облік : підруч. 2- е вид., випр. Київ : Каравела, 2017. 260 с.
5. Партин Г. О. Управлінський облік : підруч. / Г.О. Партин, А. Г. Загородній, А. І. Ясінська, Т. І. Воскресенська, Н. О. Микитюк. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2023. 672 с.
6. Управлінський облік : підру. / О. В. Фоміна, О. А. Мошковська, О. О. Августова [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Фоміної. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 228 с.
7. Управлінський облік : приклади, задачі, тести : навч. посіб. / З.-М. В. Задорожний, І. Я. Омецінська, Л. Т. Богуцька. 2-ге вид., доп. і перероб. Тернопіль : ВПЦ «Університетська думка», 2020. 211 с.
8. Фаріон І. Д., Писаренко Т. М. Управлінський облік : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 792 с.
9. Шевців Л. Ю. Управлінський облік : навч. посіб./ Львів : Растр-7, 2022. 642 с.

3. ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ЗА НЦ(С)БО»

Тема 1. Загальні вимоги до фінансової звітності

Регулювання фінансової звітності в Україні. Мета та склад фінансової звітності. Проміжна фінансова звітність. Елементи фінансової звітності. Якісні характеристики та принципи підготовки фінансової звітності. Суттєвість інформації, яка відображається у фінансовій звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Порядок і строки подання фінансової звітності.

Тема 2. Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Призначення балансу та його структура. Актив балансу. Визначення, оцінка та класифікація активів. Особливості оцінки та розкриття в балансі необоротних активів. Склад, оцінка та відображення в балансі оборотних активів. Характеристика статей власного капіталу та порядок їх відображення в балансі. Визначення, оцінка та класифікація зобов'язань. Особливості оцінки та розкриття в балансі довгострокових зобов'язань. Склад поточних зобов'язань та відображення їх у балансі.

Тема 3. Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)

Загальна характеристика Звіту про фінансові результати. Визнання, класифікація та оцінка доходів і витрат у Звіті про фінансові результати. Визначення чистого прибутку (збитку) звітного періоду. Визначення економічних елементів операційних витрат. Розрахунок прибутку на акцію.

Тема 4. Звіт про рух грошових коштів

Поняття про грошові кошти та їх еквіваленти. Загальна характеристика грошових потоків підприємства. Рух коштів в результаті операційної діяльності. Надходження та витрачання коштів у результаті інвестиційної діяльності. Рух грошових коштів у результаті фінансової діяльності. Чистий рух грошових коштів за звітний період та порядок його розрахунку. Прямий метод складання звіту про рух грошових коштів. Непрямий метод складання звіту про рух грошових коштів.

Тема 5. Звіт про власний капітал

Характеристика статей Звіту про власний капітал. Порядок складання Звіту про власний капітал.

Тема 6. Примітки до річної фінансової звітності. Додаток до приміток до річної фінансової звітності «Інформація за сегментами. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах

Призначення, зміст розділів і методика складання Приміток до річної фінансової звітності. Зміст форми «Інформація за сегментами» та порядок її складання. Види помилок у фінансовій звітності та методика їх виправлення.

Тема 8. Консолідована фінансова звітність підприємства

Сутність та призначення консолідованої фінансової звітності. Розкриття інформації про складання консолідованої звітності у примітках до звітності.

Тема 9. Звітність суб'єктів малого підприємництва

Структура і зміст спрощеної фінансової звітності малого підприємства та мікропідприємства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ЗА НП(С)БО»

1. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навч. посіб. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
2. Будько О. В. Конспект лекцій з дисципліни «Звітність підприємств» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 071 «Облік і звітність в оподаткуванні». Кам'янське : ДДТУ, 2020. 117 с.
3. Міжнародні стандарти фінансової звітності : навч. посіб. / укл. М. М. Танасієва, Т. М. Ковальчук. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 224 с.
4. Практичний посібник «Облік і звітність: теоретичні та практичні аспекти» розроблено експертами Проекту «ЄС для підсилення державних фінансових систем місцевих урядів» за підтримки Європейського Союзу.
URL: <http://surl.li/szcgk>
5. Складання фінансової звітності у форматі iXBRL.
URL: https://www.apu.com.ua/wp-content/uploads/2021/03/Present_iXBRL_300321-1.pdf
6. Ужва А. М., Млінцова О. С. Звітність підприємств для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» : навч. посіб. Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2017. 305 с.
7. Усатенко О. В. Бухгалтерський облік та звітність організацій : навч. посіб. Дніпро : НТУ «ДП», 2022. 74 с.
8. Фінансова звітність підприємств : навчально-методичний посібник / С.В. Приймак, М. Т. Костишина, Д. В. Долбнєва. Львів : Ліга-Прес, 2016. 268 с.
9. Чудовець В. В., Жураковська І. В. Фінансовий облік і звітність : навч. посіб. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 330 с.

ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІНИ «ОПОДАТКУВАННЯ»

Тема 1. Основи оподаткування суб'єктів господарювання в Україні

Сутність і суспільне призначення податків. Поняття податку та збору. Функції податків. їх сутність та особливості прояву. Загальнодержавні податки і збори та їх характеристика. Місцеві податки і збори та їх характеристика. Елементи, що визначаються під час встановлення податків, та їх характеристика. Види систем оподаткування: загальна і спрощена.

Тема 2. Платники податків, їх права і обов'язки

Види та характеристика платників податків. Права та обов'язки платників податків.

Тема 3. Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Платники податку на доходи фізичних осіб. Податкові агенти. Об'єкт та база оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Ставки податку на доходи фізичних осіб. Платники, об'єкти та база оподаткування військовим збором. Ставки військового збору та порядок його розрахунку. Платники, об'єкти та база оподаткування єдиним соціальним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Ставки ЄСВ, особливості їх застосування. Терміни сплати та подання звітності з ЄСВ.

Тема 4. Екологічний податок

Сутність та значення екологічного податку. Платники, податкові агенти, об'єкт, ставка і база оподаткування екологічного податку.

Тема 5. Акцизний податок і мито

Платники, об'єкти та база оподаткування акцизним податком. Підакцизні товари та ставки. Види, платники та об'єкт оподаткування митом, порядок його сплати. Державне мито та порядок його справляння.

Тема 6. Рентна плата

Склад рентної плати. Платники, об'єкт, база, ставки оподаткування за рентною платою (водних та лісових ресурсів).

Тема 7. Місцеві податки і збори

Склад місцевих податків та зборів. Платники, об'єкт, база оподаткування та ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та земельного податку. Платники, об'єкт, база, ставки оподаткування та строки подачі звітності і сплати туристичного збору.

Тема 8. Податок на додану вартість

Сутність податку на додану вартість та його платники. Об'єкт оподаткування податком на додану вартість. Операції, які звільнені та не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість. База оподаткування та ставки податку на додану вартість. Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету або відшкодуванню з бюджету.

Тема 9. Спрощена система оподаткування

Сутність та значення спрощеної системи оподаткування малого підприємства. Групи платників єдиного податку та їх порівняльна характеристика. Ставки єдиного податку. Податкові (звітні) періоди для суб'єктів підприємницької діяльності, які обрали спрощену систему оподаткування. Умови і порядок переходу на спрощену систему оподаткування для юридичних осіб.

Тема 10. Податок на прибуток підприємства

Сутність та значення податку на прибуток підприємства, його законодавче регулювання. Платники податку на прибуток підприємства: юридичні особи - резиденти, нерезиденти, особливі платники податку на прибуток. Об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємства. Ставки податку на прибуток та порядок його обчислення. Порядок розрахунку фінансового результату до оподаткування та податку на прибуток підприємства. Звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємства. Порядок розрахунку амортизації основних засобів або нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування згідно з ПКУ.

Тема 11. Адміністрування податків, зборів, платежів

Податкова звітність. Податкові консультації. (Терміни надання індивідуальних податкових консультацій. Зміст запиту платників податків на отримання індивідуальної податкової консультації. Єдиний реєстр індивідуальних податкових консультацій. Узагальнюючі податкові консультації. Наслідки застосування податкових консультацій). Способи здійснення податкового контролю. Види податкових перевірок. Податковий борг і порядок його погашення.

Тема 12. Відповідальність платників податків

Види відповідальності платника податку за порушення податкового законодавства. Умови притягнення до фінансової відповідальності згідно з Порядком накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення. Пеня, її сутність. Види штрафних санкцій за порушення податкового законодавства.

Тема 13. Податкова система України

Податкова політика: сутність в системі державного регулювання економіки. Стратегія і тактика податкової політики. Оцінка рівня податкового навантаження на макро- і мікрорівнях. Завдання, цілі та основні принципи податкової політики в Україні. Структура податкової системи. Функції, права та обов'язки контролюючих органів у сфері оподаткування.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ «ОПОДАТКУВАННЯ»

Нормативно-правова

1. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001 р. № 2542-III.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. №8073-Х. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
3. Конституція України від 28.06.1996 р., № 254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Митний кодекс України від 11.07.2002 р. № 92-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
6. Податковий кодекс України: Закон України від 02 груд. 2010 р. №2756-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

Основна

1. Адміністрування податків і платежів: навч. посіб. / авт. кол.: В. Л. Андрущенко, Н. М. Борейко, С. С. Брехов [та ін.] ; за заг. ред. В. Л. Андрущенко ; Ун-т держ. фіскальної служби України. Ірпінь, 2018. 313 с.
2. Варналій З., Романюк М. Податкова система : підруч. Київ : Знання України, 2019. 568 с.
3. Долженко І. І., Березовська Л. О. Податкова система : навч. посіб. Київ : «Нічлава», 2020. 676 с.
4. Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельничук І.В. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 565 с.
5. Кузь В. І. Податкова система : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
6. Куцик П. О., Полянська О. А. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посіб. Львів : Вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2017. 508 с.

7. Левицька С. О., Осадча О. О., Антонюк О. Р. (2020) Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів спец. «Облік і оподаткування». Рівне : Формат – А, 2020. 2020 с.

8. Луцик А. І. Адміністрування податків : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 282 с.

9. Матюха М. М. Облік і звітність в оподаткуванні: опорний конспект лекцій. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 220 с.

10. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти спец. 071 «Облік і оподаткування» / М. Т. Теловата, В. П. Пантелєєв, К. В. Безверхий, О. О. Григорєвська, С. І. Ковач, О. А. Юрченко. Київ : НАСОА. 2019. 506 с.

11. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посіб. (у схемах). 2-е вид., перероб. та доп. / Т. М. Остапенко, О. М. Кубецька, І. В. Кононова та ін.; ред. Н.І. Верхоглядова. Дніпро : ДДУВС, 2023. 196 с.

12. Основи оподаткування : навч. посіб. / авт. кол. : В. Л. Андрущенко, Ю. В. Панура, К. І. Швабій [та ін.] ; за заг. ред. д.е.н, проф. В. Л. Андрущенко; Ун-т ДФС України. Ірпінь, 2019. 134 с.

13. Остапенко Т. М., Кубецька О. М., Кононова І. В. та ін. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посіб. (у схемах). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 148 с.

14. Податкова система : конспект лекцій : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Гречко А. В. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 119 с.

15. Податкова система : навч. посіб. / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків : Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

16. Податкова система : навч. посіб. / Андрущенко В. Л., Осмятченко В. О., Ізмайлов Я. О., Тучак Т. В. та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 492 с.

17. Податкова система : навч. посіб. / Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків : Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

18. Томнюк Т. Л. Податкова система : навч. посіб. Чернівці : ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

19. Хома С. В. Облік податків : методичні вказівки для вивч. дисц. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 44 с.
URL: <http://194.44.112.13/chytalna/6266/index.html>.

5. ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»

Тема 1. Сутність та інформаційне забезпечення фінансового аналізу

Сутність і завдання фінансового аналізу. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу. Види фінансового аналізу.

Тема 2. Аналіз активів підприємства

Економічна сутність і структура активів підприємства. Аналіз динаміки складу і структури активів підприємства. Аналіз складу і структури необоротних активів підприємства. Аналіз складу і структури оборотних активів. Аналіз запасів підприємства. Аналіз дебіторської заборгованості.

Тема 3. Аналіз джерел формування капіталу підприємства

Економічна сутність і структура джерел формування капіталу підприємства. Аналіз динаміки складу і структури джерел фінансових ресурсів. Аналіз складу і структури власного капіталу підприємства. Аналіз складу і структури поточних зобов'язань.

Тема 4. Аналіз ліквідності і платоспроможності

Сутність платоспроможності і ліквідності та їх значення. Класифікація активів за ступенем ліквідності та пасивів за терміновістю погашення. Показники ліквідності та їх економічна інтерпретація. Методика розрахунку показників ліквідності та їх аналіз.

Тема 5. Аналіз фінансової стійкості

Сутність фінансової стійкості. Фактори впливу на фінансову стійкість. Методика розрахунку та аналіз відносних показників фінансової стійкості.

Тема 6. Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності підприємства

Економічна сутність і види фінансових результатів. Горизонтальний аналіз формування фінансових результатів. Методика розрахунку показників рентабельності та їх аналіз.

Тема 7. Аналіз ймовірності банкрутства підприємства

Поняття та види банкрутства підприємства. Причини банкрутства. Методи діагностики банкрутства (моделі Альтмана, Тафлера) та інтерпретація її результатів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»

1. Аблесва, І. Ю., Пляцук І. Ю. SWOT-аналіз соціо-економіко-екологічних систем : навч. посіб. Суми : СумДУ, 2022. 229 с.
2. Ткаченко І. П., Фрунза С. А., Штець Т. Ф. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2023. 346 с.
3. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : Видавництво ПП «Аструя», 2020. 434 с.
4. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / уклад.: Н. Л. Марусяк. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.
5. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Ковальчук Н. О., Гаватюк Л. С., Єрміїчук Н. І. Чернівці : Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 336 с.
6. Череп А. В., Гамова О. В., Козачок І. А. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : Кондор, 2020. 268 с.
7. Шкіцька І. Ю. Аналітико-синтетичне опрацювання інформації: навч. посіб. 3-є вид., оновл. та допов. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 260 с.
8. Школьник І. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : ЦНЛ, 2017. 368 с.
9. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий аналіз» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» /Укладач : Хмелюк А. В. Кам'янське : ДДТУ, 2022 р. 124 с.
10. Приймак С. В. Фінансовий аналіз. Практикум : навч. посіб. Львів, 2021. 264 с.
11. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб./ Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Полтава : ПДАА, 2016. 430 с.
12. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / за заг. ред. Школьник І.О. Київ : Центр навчальної літератури, 2016. 368 с.

6. ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНА ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМА»

Тема 1. Сутність, призначення і роль бюджету держави

Обґрунтування призначення бюджету. Об'єктивна необхідність концентрації фінансових ресурсів державою. Масштаби централізації фінансових ресурсів, її форми і методи. Роль бюджету у різних державах. Значення бюджету у регулюванні соціально-економічних процесів. Бюджет як економічна категорія та правова категорія. Бюджет за матеріальним змістом, за організаційною структурою, за формою. Визначення та характеристика функцій бюджету. Розподільна і контрольна функції.

Склад і структура зведеного балансу фінансових ресурсів. Місце бюджету в системі фінансових планів. Нормативно-правові документи, що здійснюють регулювання бюджетних відносин. Сутність бюджетної класифікації, її призначення. Складові чинної бюджетної класифікації. Класифікація доходів, видатків і кредитування, фінансування, боргу.

Тема 2. Бюджетна політика держави. Економічна сутність, складові та види бюджетної політики

Бюджетна політика як складова макроекономічної та фінансової політики держави. Бюджетна у системі заходів регулювання фінансових відносин і забезпечення розв'язання економічних і соціальних проблем суспільного розвитку. Типи бюджетної політики держави: політика жорсткої і помірної регламентації фінансових відносин та політика мінімальних обмежень. Переваги і недоліки окремих типів фіскальної політики, передумови і завдання їх застосування. Види бюджетної політики у контексті регулювання економічного циклу: політика забезпечення макроекономічної стабілізації, сприяння економічному зростанню, стримування ділової активності. Дискреційна і недискреційна бюджетна політика.

Тема 3. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування

Класифікація бюджетного дефіциту. Причини виникнення та існування бюджетного дефіциту. Характеристика джерел фінансування бюджетного дефіциту. Умови та порядок затвердження Державного та місцевих бюджетів із дефіцитом та профіцитом. Основні підходи до визначення бюджетного дефіциту. Види бюджетного дефіциту. Абсолютні та відносні показники бюджетного дефіциту та порядок їх обчислення. Порядок урахування операцій повернення та надання кредитів під час визначення бюджетного сальдо. Оцінювання бюджетного дефіциту, бюджетного профіциту та бюджетного балансу. Ставлення науковців до проблеми бюджетного дефіциту.

Тема 4. Бюджетна система та засади її побудови

Загальні засади побудови бюджетної системи. Принципи, на яких ґрунтується бюджетна система України та їх сутність. Базові засади розмежування доходів і видатків між бюджетами. Основи організації взаємовідносин між бюджетами. Бюджетна система України та її сутність. Види бюджетів в Україні. Місцеві бюджети, бюджети місцевого самоврядування. Зведений бюджет, його призначення. Учасники бюджетного процесу та їх повноваження. Стадії бюджетного процесу на загальнодержавному та місцевому рівнях. Загальні засади складання проекту Державного та місцевих бюджетів. Основи виконання бюджету за доходами і видатками. Звітність про виконання бюджетів. Контроль за формуванням і використанням коштів бюджетів.

Тема 5. Бюджетний процес: теоретичні та організаційні засади

Зміст і структура бюджетного процесу. Бюджетний період в Україні. Стадії бюджетного процесу. Бюджетний період в інших країнах світу. Бюджетний регламент. Організаційні засади складання Бюджетної декларації та проекту Державного бюджету України. Управління фіскальними ризиками. Складання та схвалення Бюджетної декларації. Розробка прогнозних показників монетарної політики. Розробка прогнозних показників економічного та соціального розвитку. Завдання учасників бюджетного процесу. Організаційні засади складання проекту Державного бюджету України. Визначення планових та прогнозних обсягів державних капітальних вкладень та інвестиційних проектів.

Бюджетний запит. Аналіз бюджетних запитів і розробка проекту Державного бюджету України. Схвалення Кабінетом Міністрів України проекту закону про Державний бюджет України. Розгляд та затвердження Державного бюджету України. Вимоги щодо формування надходжень бюджету та здійснення витрат бюджету в разі несвоєчасного набрання чинності законом про Державний бюджет України.

Тема 6. Система доходів бюджету

Економічний зміст і методи формування доходів бюджету. Джерела доходів бюджету, ВВП як основа доходної бази бюджету. Класифікація доходів. Склад, структура і динаміка доходів державного бюджету. Доходи загального і спеціального фондів. Правове регулювання формування доходної бази бюджету. Форми і методи мобілізації доходів бюджету. Податкові методи формування доходів бюджету. Функціональне призначення і характеристика різних видів податків у формуванні доходів бюджету. Неподаткові доходи бюджету. Доходи від операцій з капіталом. Трансферти. Аналіз доходів державного бюджету.

Доходи місцевих бюджетів, джерела їх формування. Склад і структура доходів загального і спеціального фондів відповідних місцевих бюджетів: обласних, районних бюджетів, бюджетів міст обласного значення, бюджетів сіл, селищ і міст районного значення. Аналіз доходів місцевих бюджетів.

Тема 7. Система видатків бюджету

Економічний зміст видатків бюджету. Функції держави, їх вплив на склад і структуру видатків бюджету. Роль видатків бюджету у фінансовому забезпеченні потреб соціально-економічного розвитку. Функціональна, відомча та програмна класифікація видатків та кредитування бюджету. Економічна класифікація видатків бюджету. Поточні бюджетні видатки і видатки розвитку. Якісна і кількісна характеристика видатків. Склад і динаміка видатків Державного бюджету. Склад видатків загального та спеціального фондів. Взаємозв'язок видатків і доходів бюджету. Структура видатків бюджету. Принципи розподілу видатків між бюджетами. Склад видатків місцевих бюджетів. Структура видатків бюджету. Розмежування видатків між бюджетами. Видатки загального та спеціального фондів відповідних місцевих бюджетів: обласних, районних бюджетів, бюджетів міст обласного значення, бюджетів сіл, селищ і міст районного значення. Аналіз видатків місцевих бюджетів. Характеристика форм бюджетного фінансування. Кошторисне фінансування, бюджетні кредити, бюджетні інвестиції, державні трансферти. Порядок та особливості кошторисного фінансування як основної форма здійснення видатків із бюджету.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНА ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМА»

1. Богдан Т. П. Стратегічне управління державним боргом в умовах нестійкої боргової позиції. Фінанси України. 2018. № 4. С. 75-92.
2. Бюджетна система : навч. посіб. / Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н.Г. Львів: ТНЕУ, 2019. 328 с.
3. Бюджетна система : підруч. / І.В. Алексєєв, Н. Б. Ярошевич, І. Ю. Кондрат, М.В. Ливдар. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 400 с.
4. Коляда Т. А., Бенч Л. Я., Рибіна Н. Д. Боргова складова забезпечення стійкості публічних фінансів України: стан і тенденції розвитку. Бізнес Інформ. 2021. № 7. С. 178-186. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2021-7_0-pages-178_186.pdf
5. Коляда Т. А., Гоч І. В. Особливості середньострокового бюджетного

планування в Україні в умовах пандемії COVID-19. *Економічний простір*. 2020. № 161. С. 26-30.

URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/673/655>

6. Коляда Т. А., Косминіна О. С. Бюджетний дефіцит України: сутність, причини виникнення та особливості управління. *Modern Economics*. 2018. № 12. С. 100-105. URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.V12\(2018\)-15](https://doi.org/10.31521/modecon.V12(2018)-15).

7. Мартиненко В.В. Специфіка управління власними доходами місцевих бюджетів умовах фінансової децентралізації. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. № 3. С. 51-61. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/1029-2122-1-SM.pdf>

8. Миськів Г. В. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навч. посіб. Львів : Растр-7, 2020. 272 с.

9. Музиченко Г. В., Коляда Т. А. Публічні фінанси : навч. посіб. Одеса : Вид-во «Університет Ушинського». 2022. 100 с. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/15850>

10. Тропіна В. Б. Фінансування державних соціальних програм: новітні підходи та інструменти. *Науковий вісник Полісся*. 2020. № 2(21). С. 17-28.

11. Фінансові інструменти регіонального розвитку в Україні в умовах децентралізації : монографія / М. Д. Бедринець, М. О. Кужелев, Т. А. Коляда та ін.; за заг. ред. к.е.н., доцента М.Д. Бедринець. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 318 с.

12. Ярошевич Н.Б. Бюджетна система: Практикум : навч. посіб. / Н.Б.Ярошевич, І. Ю. Кондрат, А. І. Якимів. Львів : «Новий Світ2000», 2019. 400 с.

7. ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»

Тема 1. Основи фінансів підприємств

Сутність та функції фінансів підприємств. Грошові фонди і фінансові ресурси підприємств. Зміст фінансової роботи на підприємстві. Готівкові та безготівкові розрахунки підприємств. Види банківських рахунків і порядок їх відкриття. Способи розрахунків за продукцію, роботи, послуги. Форми безготівкових розрахунків і платіжні документи. Розрахунки акредитивами в системі безготівкових розрахунків. Розрахунки платіжними дорученнями. Розрахунки платіжними вимогами-дорученнями. Розрахунки із застосуванням розрахункових чеків. Вексельна форма розрахунків.

Тема 2. Грошовий оборот, грошові розрахунки підприємств

Виручка від реалізації – основне джерело грошових коштів підприємства. Методи планування виручки від реалізації. Грошові надходження від операційної діяльності. Грошові надходження від інвестиційної діяльності. Грошові надходження від фінансової діяльності.

Тема 3. Грошові потоки підприємства

Сутність грошових потоків підприємства. Класифікація грошових потоків (за видами діяльності, вхідний/вихідний). Чисті грошові потоки від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності: форми розрахунку та напрями використання. Дисконтування грошових потоків. Ставка дисконтування.

Тема 4. Формування та розподіл прибутку

Формування прибутку підприємства. Методи планування (розрахунку) прибутку від реалізації продукції. Сутність і методи обчислення рентабельності. Розподіл і використання прибутку на підприємстві.

Тема 5. Необоротні активи підприємства

Формування основних фондів. Фізичний та моральний знос основних фондів. Сутність амортизації основних фондів. Нарахування амортизації основних фондів. Поняття коригування основних фондів через вплив інфляції. Джерела відтворення основних фондів. Основні показники, які характеризують використання основних фондів.

Тема 6. Оборотні активи підприємств

Сутність і структура оборотних засобів. Поняття норми та нормативу. Розрахунок нормативу оборотних засобів. Норма запасу оборотних засобів по сировині і матеріалам. Нормування сировини і матеріалів. Нормування незавершеного виробництва. Нормування готової продукції. Джерела утворення оборотних коштів. Показники оборотності оборотних коштів. Визначення суми звільнених або додатково залучених оборотних коштів в результаті прискорення або уповільнення оборотності. Визначення наявності власних та прирівняних до них оборотних коштів.

Тема 7. Капітал підприємства та його формування

Капітал як базова категорія фінансів підприємства (власний, залучений та позиковий капітал). Джерела формування та способи залучення капіталу (зареєстрований капітал, банківські кредити, корпоративні облігації, кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, кредиторська заборгованість за розрахунками). Види банківського обслуговування підприємств. Порядок оформлення кредитного договору. Комерційне кредитування підприємств.

Порядок видачі і погашення кредиту. Лізингове кредитування підприємств.
Джерела фінансування капітальних вкладень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»

1. Бедринець М. Д. Фінансова діагностика: навчальний посібник / М.Д.Бедринець, Л. П. Довгань, О. А. Ліснічук. Ірпінь : УДФСУ, 2021. 298 с.
2. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
3. Власова Н. О., Міщенко В. А., П'ятак Т. В., Кочетова Т. І., Котлярова А. В. Фінанси підприємств : підручн. за наук. ред. проф. Власової Н.О. Харків : Світ Книг, 2018. 437 с.
4. Гаватюк Л. С. Фінанси підприємств у схемах і таблицях : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 111 с.
5. Книшек О. О., Тарасенко Ю. О. Фінансовий аналіз діяльності підприємства в умовах економічної нестабільності. *Економічний простір*. 2018. № 139. С. 171-181. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/escpros_2018_139_16.
6. Кремень О. І., Кремень В. М. Фінанси : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
7. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О. Й, Чубка О. М. Фінанси підприємств : підручн. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
8. Любенко Н. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 262 с.
9. Максимова А. В., Гнидюк М. Г. Фінансовий аналіз звітності, складеної за МСФЗ. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. Економічні науки*. 2018. Вип. 32. С. 185-189.
10. Нікола С. О. Фінанси підприємств : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 206 с.
11. Приймак С. В., Романів Є. М., Сподарик Т. І. Комплексні дослідження фінансової стійкості та ділової активності нафтовидобувних підприємств України. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*, 2020. № 15 (95). Т.2. С. 29-37.
12. Приймак С. В., Шот А. П., Сенишин Б.Б. Обліково-аналітичні технології менеджменту авіакомпаній України. *Journal of science. Lyon*, 2020. VOL.1. No13. С.41-51.
13. Ставерська Т. О., Андрющенко І. С. Фінансове планування та

прогнозування в підприємствах і фінансових установах : навч. посіб. Вид. 2-ге, доп. Харків : ХДУХТ. 2019. URL: <http://www.hduht.edu.ua/index.php/uk/navch-proc-kaf-ahd/disc-kaf-ahd>.

14. Фінанси підприємств : навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 440 с

15. Фінанси підприємств : підруч. / за наук. ред. проф. Н.О. Власової. Харків : Світ Книг, 2018. 437 с.

16. Фінанси підприємств : підруч. / О. Б. Курило, Л. П. Бондаренко, О. Й Вівчар, О. М. Чубка. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.

17. Фінанси підприємств : навч. посіб. / Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. 2-ге вид., розшир. та доповн. Полтава : РВ ПДАА, 2018. 350с.

18. Фінанси підприємств: навч. посіб. / [Ситник Н. С., Смолінська С. Д., Ясіновська І. Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.

8. ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Тема 1. Гроші та кредит у ринковій економіці

Сутність і функції грошей. Формування пропозиції грошей. Грошова маса та її показники. Сутність інфляції та її види. Валютний курс. Види валютних курсів (офіційний, плаваючий, фіксований).

Тема 2. Структура банківської системи України

Національний банк України (НБУ) та комерційні банки. Статус НБУ, його завдання та функції (забезпечення стабільності грошової одиниці України, кредитор останньої інстанції для банків, регулювання діяльності платіжних систем та систем розрахунків в Україні, банківське регулювання та нагляд). Структура банківської системи. Класифікація банків (банки з державною участю, банки іноземних банківських груп, банки з приватним капіталом, системно важливі банки). Формування та реалізація грошово-кредитної політики. Облікова ставка НБУ та її застосування у визначенні вартості кредитних ресурсів.

Тема 3. Емісія грошей та регулювання готівкового грошового обігу

Повноваження НБУ як емісійного центру готівкового обігу (право емісії грошових знаків, встановлення правил визначення платіжності банкнот і монет, забезпечення підтримання готівкової грошової маси в належному стані). Роль

НБУ в регулюванні готівкового грошового обігу. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, його статус, функції та завдання.

Тема 4. Комерційні банки в банківській системі України

Основні банківські операції: кредитні, депозитні, розрахунково-касові. Доходи (процентний, непроцентний) та витрати банку. Фінансовий результат банку та його розрахунок.

Тема 5. Операції банків з формування власного капіталу

Сутність, структура і порядок формування власного капіталу банків. Роль резервів і фондів у формуванні капіталу банків.

Тема 6. Операції банків із залучення та запозичення коштів

Види вкладів (строкові, до запитання). Механізм нарахування відсотків (прості та складні відсотки).

Тема 7. Кредитні операції банків

Сутність і функції кредиту. Форми кредиту та його види. Принципи кредитування (поверненість, строковість, платність, цільове використання, забезпеченість). Сутність, класифікація та порядок надання банківських кредитів (довгострокові, короткострокові). Факторинг, овердрафт як форми кредитування.

Тема 8. Види операцій банків з цінними паперами (емісійні, посередницькі, інвестиційні)

Сутність, призначення та види фінансового посередництва. Економічні вигоди фінансового посередництва. Банки як провідні інституції фінансового посередництва. Функції банків. Призначення та класифікація банків. Банківництво як вид бізнесу. Операції банків. Активні операції. Кредитні операції. Інвестиційні операції. Пасивні операції. Розрахунково-касові операції банків. Банківська система: сутність, цілі та функції. Особливості побудови банківської системи в Україні. Ризик-менеджмент банківської діяльності. Небанківські фінансово-кредитні інституції. Роль небанківських фінансово-кредитних інститутів у розвитку національної економіки. Небанківські кредитні установи.

Кредитні спілки. Ломбарди. Лізингові та факторингові компанії. Договірні ощадні інститути. Інвестиційні небанківські посередники.

Тема 9. Страхування

Сутність та класифікація страхування. Функції, принципи страхування. Обов'язкове страхування та його сутність. Добровільне страхування та його сутність. Страховий ринок та суб'єкти страхування. Поняття страхового ринку. Суб'єкти страхового ринку. Страхові послуги як об'єкти взаємовідносин

страховиків і страхувальників. Реалізація страхових послуг. Роль посередників: страхових агентів і брокерів. Сутність і завдання маркетингу в страхуванні. План маркетингу. Інформаційне забезпечення маркетингових досліджень. Права і обов'язки сторін при укладанні договору страхування. Перспективи розвитку страхового ринку в Україні. Страхові ринки країн Європи. Страхова премія, страхова сума та страхове відшкодування, умовна та безумовна страхова франшиза.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ**«БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»**

1. Журавка О. С. Страхування : навч. посіб. О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М. Пахненко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
2. Адамик Б. В. Національний банк і грошово-кредитна політика: навч. посіб. Тернопіль : Карт-бланш, 2016. 278 с.
3. Базилевич В. Д., Філонюк О. Ф., Базилевич К. С., Пікус Р. В. Страхування : підручн. Київ : Знання, 2008. 1019с.
4. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навч. посіб. Ірпінь, УДФСУ, 2019. 368 с.
5. Богріновцева Л. М., Венгуренко Т. Г. Економічна сутність та значення фінансових ризиків страховика. Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах: зб. матеріалів VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 19 березня 2020 р. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. С. 310-312.
6. Богріновцева Л. М., Чамор Г. С. Напрямки вдосконалення фінансової стійкості страхових компаній України. Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. 2019. № 2. С. 20-32.
7. Бондарчук М. К., Алексеев І. В., Кльоба Л. Г. Банківська система : навч. посіб. Львів : Ліга-Прес, 2017. 246 с.
8. Говорушко Т. А. Страхові послуги : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 376 с.
9. Гроші та кредит: навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти. Ч. 1. Гроші. / Шевчук І. Л., Ставерська Т. О., Жилякова О. В. та ін. / Харків : Видавець Іванченко І.С. 2018. 271 с.
10. Гроші, банки та кредит: у схемах і коментарях : навч. посібник / За ред. Б.Л. Луціва. Тернопіль : Карт-бланш, 2018. 225 с.
11. Желізняк Р. Й., Бонецький О.О., Жулевич М. І. Розвиток світового ринку страхування в умовах діджиталізації. Modern Economics. 2019. № 17. С. 100-104.
12. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навч. посіб. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.
13. Коваленко Д. І. Гроші і кредит: теорія і практика. 3-є видання. Київ : Ліра-К, 2019. 352 с.
14. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 груд. 2000 р.

№ 2121-III. URL: http://www.bank.gov.ua/B_zakon/law_BBD.pdf.

15. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>

16. Про Національний банк України : Закон України від 20 трав. 1999р. № 679-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=679-14>.

17. Про страхування : Закон України від 07 берез.1996 р. № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>

18. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг. Закон України від 12 лип. 2001 р. № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>

19. Страхувальний бізнес України = Ukrainian insurance business.: довідник. /ред. С. Цегельна; пер. з англ. М. Кондрачук, Д. Зоценко. Київ : АРТ-МЕДІА, 2010. 111 с.

20. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посіб. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.

21. Фесенко Н. В., Яремченко Л. М. Стан та перспективи функціонування страхового ринку України в умовах глобалізації. *Економіка та держава*. 2019. № 8. С. 28-34.

Порядок проведення та оцінювання результатів комплексного вступного випробування за фахом

На фаховому вступному іспиті абітурієнт отримує тестове завдання, бланк результатів тестування та титульний аркуш зі штампом Приймальної комісії університету. Фаховий вступний іспит проводиться в письмовій формі або на основі індивідуальної усної співбесіди. Перед вступним іспитом представники приймальної комісії проводять інструктаж щодо порядку виконання вступного тестового завдання.

На бланку результатів абітурієнт вказує за номером тесту варіант правильної відповіді. Виправлення, декілька позначень і відсутність результату за варіантом відповіді зараховуються як невірний розв'язок тесту. Не допускаються будь-які умовні позначки на бланку результатів тестування та титульному аркуші.

Тестове завдання містить 50 питань з однією правильною відповіддю. Кожна правильна відповідь оцінюється у чотири бали. Максимально можлива кількість набраних балів після складання фахового іспиту – 200. Кількість балів необхідна для участі в конкурсі повинна дорівнювати або бути більшою за 100.

Тривалість тестування – 120 хвилин.

Зарахування для навчання до Поліського національного університету здійснюється за рейтинговою системою.

Програма комплексного вступного випробування за фахом для здобуття освітнього ступеня магістр зі спеціальності «Облік і оподаткування» / [уклад. : Малюга Н. М., Гайдучок Т. С., Суліменко Л. А., Микитюк В. М., Ярмолюк О. Ф., Савченко Н.М.]. Житомир : Поліський національний ун-т, 2026. – 32 с.